

STMBB vasemmalta: puhaltajat Jan Anders Fagerhed, Conny Sundman ja Torvald Lund, basisti Markku Lönngren, kitaristi Göran Fellman, kitaristi-laulaja Hannu Lindblom ja kosketinsoittaja-laulaja Simo Vasanoja. Rumpujen takana Thomas Lindström. Kuva: Top Records

Pietarsaarelainen STMBB seilaa debyyttillään bluesista progeen ja takaisin

Pitkä tie vei perille

Jouni Nikula (KP)

Vuonna 1967 perustettu St. Marcus Blues Band eli STMBB julkaisee debyyttilevynsä tänään. Two Sides -tuplalevy päättää Pohjanmaan bluespioneerien neljänkymmenen vuoden kypsytellyn. Levynjulkaisukeikka kajahtaa illalla Music Club Jeppiksessä, jonka syvennykselle lavalle 8-miehi-seksi kasvanut STMBB aikoo mahtua.

STMBB:n perustajajäsen, laulava kitaristi, pietarsaarelainen soitin- ja levykauppias **Hannu Lindblom** on nähnyt yhtyeensä keulilla neljä vuosikymmentä. Viimeisten neljän vuoden loppukiri oli ajanjaksoista kaikkein työläin. –Uutta levyä tehtiin neljä vuotta. Jossain vaiheessa alkoi tuntua jo siltä, että homma puhtaa paikallaan. Ajattelin, että en enää koskaan lähde tekemään levyä. Kun levy viimein valmistui, muuttui mielikin, uusia biisejä on taas alkanut tulla, hän naurahtaa.

Vasta 2000-luvun teknologia mahdollisti levyn perkitämisen. Lindblom kertoo, että esimerkiksi 80-luvulla

”oli aivan mahdotonta saada levytyssovimusta bluesilla”. Omatoiminen levyttäminen olisi taas kaatunut analogisen äänityskaluston kalleuteen.

–Motivaatio lähti nousuun 2000-luvulla, kun alkuperäinen basisti (Markku Lönngren) ja rumpali (Thomas Lindström) palasivat bändiin ja saimme kolmimiehisten puhallinsektion mukaan. Hankimme äänityskaluston, tavoitteena oli tehdä parin coverbiisin demo keikkojen hommaamista varten. Äänitysten laatu oli niin hyvää, että omia biisejä alkoi tulla. Päätimme tehdä levyn.

Lopulta levyllä päätyi kolmetoista omaa biisiä ja vain kolme coveria. Ilman ongelmia massiivinen projekti ei silti sujunut.

–Kaikki opittiin kantapään kautta. Pohjien äänittäminen liveinä oli vaikeaa, koska mikrofonit vuotivat. Sen oikean mikitysratkaisun löytäminen vei aikaa. Kaikki äänitettiin treenikämpällä Lassfolkin entisessä tehtaassa. Levy tehtiin valmiiksi ennen levy-yhtiön löytymistä.

Albumin julkaisee pietarsaarelainen Top Records, jonka

tallissa ovat muun muassa Bellbottoms ja Kaos Crew.

–Ilman levy-yhtiötä olisi ollut melkoinen soppa selvitä Teosto- ja Gramex-ilmoituksista, masteroinnista, mekanisointimaksuista, präsäämisestä ja jakelun hommaamisesta.

70-luku progen pauloissa

Two Sides kuvaa hyvin STMBB:n esikoista: bluesin vastapainona on pari syväluotainta progepalaa.

–Emme lähteneet tiukka-pipoisesti tekemään mitään puritaanibluesia. Muillekin elementeille oli tilaa, levyä ei tehty laput silmillä. Historiamme sai kuulua. Monipuolisuuden vuoksi mietimme jopa nimen muuttamista takaisin Fantasiaksi, sanoo Lindblom 70-luvulle viitaten.

Suurimman osan 70-luvusta STMBB vaikutti nimellä Fantasia, joka soitti suomeksi laulettua progea. Progeinvaasioon kaatui myös STMBB:n debyyttilevy, jonka piti ilmestyä 60-luvun lopulla. Yhtye oli solminut ensilevyään varten ”äänitysopimuksenkin”, kuten sen aikaisessa lehtijutussa kirjoitettiin, lahtelaisen Mikrovoxin kanssa.

–Mitä sen jälkeen tapahtui? En muista. Ehkä sen jälkeen tuli proge. Genesis, Wigwam ja Tasavallan Presidentti alkoivat kiinnostaa enemmän. Blueslevy jäi tekemättä, Lindblom muistelee.

Vuonna 1973 perustettu Fantasia sai tuulta siipiensä alle Suomen rock-mestaruuden (1974) myötä. Voitto toi levytysopimuksen Hihat recordsin kanssa. Levyn tuottivat Mikael Wiik ja Wigwamista tuttu Ronnie Österberg.

Futuristisella kannella varustettu Fantasia (1975) myi 2000 kappaletta, mikä oli liian vähän levy-yhtiölle.

Tanssikansan kauhistus

Jouni Nikula (KP)

St. Marcus Blues Band oli Pohjanmaan ensimmäisiä rock-bändejä 60-luvulla. Pitkätukkaisiin muusikoihin suhtauduttiin varauksella varsinkin perinteisillä tanssipaikoilla.

–Nuorisobändi saattoi soittaa vartin keikan kahden tanssibändin välissä. Monesti tanssikansan nyrkki heilui, että ”ei täällä tarvitse tuollaista musiikkia soittaa”. Par-

haita keikkapaikkoja olivat diskopaikat, Hannu Lindblom sanoo.

–Siihen aikaan improvisoitiin hitosti. Meillä saattoi olla 10–15-minuuttisia biisejä.

Vuonna 1968 bändi kiinnitettiin ruotsalaiseen tivolisuuruuteeseen, joka oli esiintymässä Pietarsaareissa ja oli vailla orkesteria. Seuraavan kesän yhtye vietti Ruotsissa keikkaillen.

–Ympyrät olivat Suomea isommat.

–Levy-yhtiö taisi mennä miinukselle, sillä levyttäminen maksoi aika paljon. Asuimme kaksi viikkoa hotellissa, levy äänitettiin Finnlevy-studiolla.

”Levy-yhtiön painostuksesta” suomeksi laulanut Fantasia jatkoi vuoteen 1979. Matkalle mahtui kiertue Neuvostoliittosakin akselilla Moskova-Leningrad-Riika.

Parhain imu kuitenkin hyytyi tuloksetta levy-yhtiön metsästyksen.

–Debyytin jälkeen oli paha saada diiliä. Esimerkiksi Love Records ei huolinut meitä, koska lauloimme suomeksi. Tyyllisesti kehityimme aina vain progemmaksi. Pari vuotta elimme pelkästään keikkailulla, mutta motivaatio loppui 70-luvun lopulla, kun punk tuli kuvioihin. Kymmenen biisin keikkatalenne vuodelta 1979 on tarkoitus julkaista vielä joskus. Siltä löytyy ennenjulkaisematonta materiaalia.

Lindblomin mukaan progen ja bluesin erottavat teknisen taituruuden ylikorostaminen ja itsensä henkisesti peliin pistäminen.

–Fantasian loppuaikoina biisit alkoivat olla tosi vaikeita. Ilman musiikillista pohjakoulutusta niitä sai tree-

nata tosi paljon. Yksi, kaksi, kolme... Keikoillakin homma alkoi olla melkoista tahtien laskemista ja miettimistä.

Mutta vaikeaa piti olla, koska se tuntui hienolta. Blues taas vaatii vain pari soittoa, mutta se ei toimi ilman pitkää soittokeimusta ja itsensä likoon pistämistä.

STMBB toimi 70-luvun Fantasiassa. Yhtyeen ainokainen, keräilyharvinaisuus, julkaistiin vuonna 1975.

”Oikea aika debyyttille”

Progeilun päätyttyä Hannu Lindblom veti muutaman vuoden henkeä. Hän luotsasi yhtyeensä takaisin kuvioihin vuonna 1984, sillä kertaa nimenä oli vanha tuttu STMBB. Bluesilla oli silloin

vaikea päästä levyttämään, mutta keikkoja riitti.

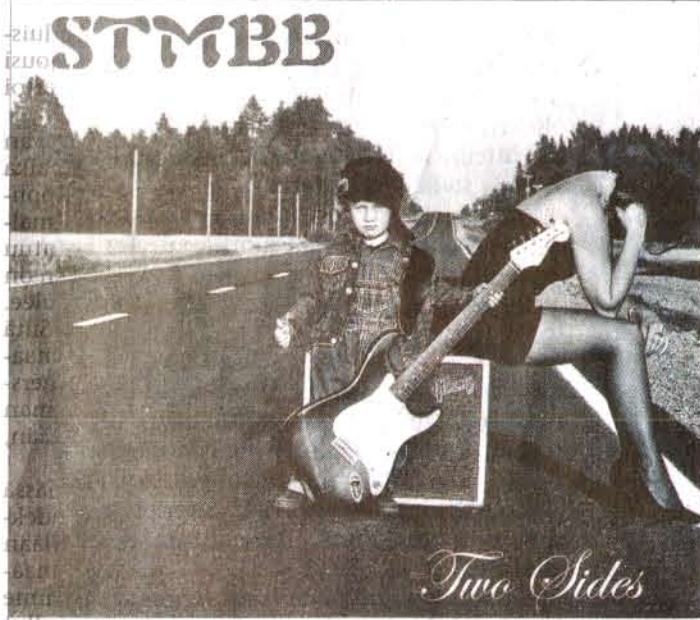
–Siirryimme kikkailusta takaisin perusjuttuihin. 80-luku oli elävänmusiikinyhdistysten kulta-aikaa. Kaiken maailmat Elmut ja Kelmut järjestivät paljon klubi-iltoja. Siitä lähtien olen pyörittänyt STMBB:tä aktiivisesti. Oikeastaan debyyttilemme oli vasta nyt oikea aika, sillä viimeiset pari vuotta tällaiselle musiikille on ollut enemmän kysyntää. Nykyään keikkailemme ihan pistokeikkapohjalta.

Brittibluesin innoittamana syntyneen St. Marcus Blues Bandin nimi juontaa 60-luvulle.

–Kaikki rockbändit olivat ”the”-alkuisia. Halusimme löytää jonkun toisen etuliitteen. Siitä tuli St. Nykyään käytämme kompromissina pelkkää lyhennettä STMBB.

Two Sidesin kansikuva on peräin 90-luvun alusta.

–Se on silloinen keikkajulisteesimme. Alunperin ajattelin, että kuvaan olisi kiva saada nuori poika ja vanha nainen. Olin jo raahaamassa kuvauksiin äitiäni, kunnes vaihdoin mallin nuorempaan naiseen. Kuva on otettu Åsbackantiellä Pedersöressä. Kuvassa on oma poikani.

Two Sides esittelee STMBB:n molemmat puolet.

Fantastista musiikkijournalismia vuosikymmenten takaa

Kun monet pitemmän aikaa soittaneet kitarayhtyeet ovat hajonneet tai hajoamassa tarvitaan uutta verta harrastuksen säilymiseksi, silloin on esittäytyä. Mutta monta pulmaa on pelissä mukana, sillä ei ole helppoa soittaa bluesia tangomaassa (–).

Windy, Keskipohjanmaa, 20.9.1968.

tyypilliseen Soundi-tyyliin onnistuimme hukkaamaan muistiinpanomme siinä hetkessä, kun jouduimme yhtäkkiä muuttamaan Musasta Soundiin. No, joka tapauksessa tässä tämä esittely sitten on – ja johan oli aikakin, sillä Fantasian äskettäin ilmestynyt debyyttialbumi oli yksi viime vuoden parhaista, joten bändin olemassaolon huomioiminen on enemmän kuin aiheellista. Vähän lyhytään tämä on, mutta oletamme, että bändi tulee vielä antamaan aiheita uusiin juttuihin (–).

Toimittajat Ritva Tunkkanen aloitussanat Soundin Fantasia-jutussa vuodelta 1976.

Tosin ei ole ollut ylitsepursuvan runsasta Fantasiakaan julkisuus, koska sen keikkatilanne ei kuulemme ole ollut kovin lohdullinen. Julkisuuden puutteeseen on yksi syyppä tietysti myös Soundi, mutta emme mekään aio syitä yksin niskaamme ottaa. Fantasian kohdalla on tilanne lehtemme suhteen nyt sikäli parantunut, että eräs Fantasian kotiseudulta kotoisin oleva tyttönen on tehnyt meille bändistä jutun. Ottakaa muuallakin päin mallia, sillä useinkaan eivät soundilaiset mahda sillä

mitään, että uusista toispaikkuntalaisista bändeistä ei juttuja juuri synny, ellei bändi itse tai joku heidän ystävänsä käy asialle (–).

Ote Soundin Waldemar Walleniuksen Fantasian debyyttilevyn arviosta

Lavan reunustaa koristi toljottavien silmäparien ja käsiään innokkaasti läiskivien nuorten ihmisten terttu. Jotkut liikehtivät kieli solmussa rytmikkäästi tanssilattialla. Pietarsaaren lähitieneo oli kerääntynyt nautiskelemaan omien poikiensa varmalesta soitannasta. Tanssalin kovallevysemiä värisyt-

tivat vanhat ja uudet, tutut ja tuntemattomat kipaleet: Oli Animalsia, Aerosmithiä, Claptonia ja monia muita. Lavalla toimi Fantasia. Meillä oli ilo seurata yhtyeen normaalia tanssikeikkaa, ja ihmettelen suuresti, kuinka hevosen hyvin Fantasia tavoitti yleisönsä nostalgisella ohjelmistollaan. Hannu ja Roul esittivät tyylikkäästä laulusuorituksia ja vauhtia oli huima. Hannulla oli voimakas lavaesiintymisen ja hän heitteli vuorotellen Timon kanssa appelsiinin makuista sooloja. (–)

Nimimerkki Immun keikkarvio, lehti tuntematon

Suurimpana puutteena Vaasan läänin kulttuurielämässä musiikin suhteen Fantasia kokee kunnollisen konserttitalon puuttumisen. Pitäisi saada talo, jossa voitaisiin järjestää sekä pop- että sinfoniakonsertteja. Silloin kun Vaasan läänissä on ollut suurempia konserttitapahtumia, ne on jouduttu pitämään liian pienissä ja akustikaltaan alarvoisissa tiloissa. Tämä aiheuttaa sen, että ulkomaiset huippuyhtyeet jäävät usein Helsinkiin tai Turkuun (–).

Helsingin ja Turkuun (–). Keskipohjanmaa, 22.9.1977.